

2687-5640

PREMIUM E-JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES

Yıl / Year : 2021
Cilt / Volume : 5
Sayı / Issue : 12
ss / pp : 134-144

<http://dx.doi.org/10.37242/pejoss.2093>
Araştırma Makalesi / Research Article
Makale Geliş / Received : 14.01.2021
Yayınlama / Published : 31.03.2021

İlhan DUMAN

MEB, Nilüfer Belediyesi Özlüce İlkokulu, Bursa/Türkiye
<https://orcid.org/0000-0002-7263-2256>

KAMU OKULLARINA OKUL MÜDÜRÜ ATAMA MEVZUATLARININ TARİHSEL İNCELEMESİ

ÖZET

1971 yılından günümüze kadar yönetici atama ve görevlendirme ile ilgili olarak 2 yönerge, 16 ayrı yönetmelik ve bu yönetmeliklere ait 20 yönetmelik değişikliği yayınlanmıştır. Bu mevzuatlarda ve yapılan revizelerde atanma şartları için değişik ölçütler ve yöntemler belirlenmiştir.

1971-2019 yılları arasında yürürlükte olan yönetici atama mevzuatlarındaki okul müdürlerinin atanması ve seçilmesine esas değerlendirme ölçütlerini karşılaştırarak tarihsel bir bakış açısı sunmayı hedeflenmektedir.

En son gelinen noktada 30681 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 21.06.2018 tarihli Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumlarına Yönetici Görevlendirme Yönetmeliği’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik incelendiğinde görevlendirmede yapılan değerlendirmelerin objektif olmadığı, kendilerine yatırım yapan kimi okul yöneticilerinin de göreve getirilmemesi yönetici değerlendirme sürecine gölge düşürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yönetici, Okul Yönetimi, Milli Eğitim Mevzuatı.

A HISTORICAL ANALYSIS ON THE ASSIGNMENT LEGISLATIONS OF SCHOOL MANAGERS AT PUBLIC SCHOOLS

ABSTRACT

Since 1971, 2 instructions, 16 separate regulations, and 20 other regulations related to those issues about the assignment and the employment of the school managers have been published. In these legislations and complete revisions, a variety of criteria and methods for the assignment terms have been determined officially.

Therefore in this study, it is aimed at presenting a historical perspective in order to compare the basic evaluation criteria on the selection and the assignment of the school managers, according to the current assignment legislation of the administration between 1971-2019.

Upon examining the 21.06.2018 dated regulation and the attached document about upcoming changes on the assignment of the directors to the educational institutions affiliated to the Ministry of Education which was published with the Official Gazette number 30681, it is understood that the evaluation in accordance with the Director Evaluation Form was not objective and also it did not encourage the self-improved school principals resulted in bringing the evaluation process into disrepute.

Key Words: Manager, School Administration, Legislation of the Ministry of Education

1. GİRİŞ

Ülkemizde eğitim yönetiminin ayrı bir alan olarak ele alınmasının tarihi 13.02.1962 tarih ve 6/209 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla kurulan Merkezi Hükümet Teşkilatı Araştırma Projesi’ne (02.04.1962-24.04.1963) dayanmaktadır. Bu rapor ve 7. Milli Eğitim Şurası’nın (1962) eğitim yöneticilerinin eğitilmesine dönük önerileri doğrultusunda bakanlığın ihtiyaç duyduğu yöneticileri yetiştirmek amacıyla üniversitelerde eğitim fakülteleri / bölümleri kurulması öngörülmüş (Balcı, 2008) ve 1964 yılında kurulan Ankara Üniversitesi Eğitim

Fakültesinde “Eğitim İdareciliği ve Planlama Bölümü” açılmıştır. 1965 yılında bu bölümde “Eğitim Yönetimi ve Planlaması Lisans Programı açılmıştır (URL1). Daha sonra bunu 1967 yılında öğretime başlayan Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bölümü Eğitim Yönetimi ve Teftişi lisans programı izlemiştir; eğitim fakültelerinin Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından 1997 yılında yeniden yapılandırması sonucunda eğitim fakültelerindeki eğitim yönetimi bölümleri kapatılarak anabilim dalı düzeyinde eğitime devam etmiştir (Balci, 2008).

Bu araştırmada 1971-2019 yılları arasında yürürlükteki yönetici atama mevzuatlarının okul müdürü atanmasına yönelik değerlendirme ölçütleri karşılaştırılmıştır.

Türkiye’de bu anlamda ilk resmî belge 06.09.1971 tarihli ve 13948 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İlköğretim Yöneticilerine Atanma, Bunların Yer Değiştirmeleri Ve Görevden Alınmaları Hakkında Yönetmeliği’dir. Günümüzde eğitim kurumlarına yönetici görevlendirilmesi 21.06.2018 tarihli ve 30455 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumlarına Yönetici Görevlendirme Yönetmeliği’ne göre yapılmaktadır.

Atama ile başlayan ve günümüzde 4 ve 8 yıllığına okullarda görevlendirme ile devam eden bu süreçte sürekli mevzuat değişiklikleri gerçekleştirilmiştir. Çıkarılan yönetmeliklerde mülakat, sözlü-yazılı sınav, belirlenecek ilk beşe girenlerden tercih edileni atama, takdir puanı ile atama, üst makamların teklifi esasına göre atama gibi birçok farklı anlayış benimsenmiş ve defalarca yargı tarafından yönetmeliklerin tamamı ya da belli bölümleri iptal edilerek uygulanamaz hale gelmiştir.

Okul Müdürü atamalarında ilk defa 23.09.1998 tarihli Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) Eğitim Kurumları Yönetici Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği ile “Seçme Sınavı” uygulanmaya başlanmış ancak Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği’nin 11.01.2004 tarihinde 25343 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanmasıyla bu uygulamadan vazgeçilerek sözlü mülakat ile atamalar yapılmaya başlanmıştır. 13.08.2009 tarihli ve 27318 sayılı Resmî Gazete’de MEB Eğitim Kurumlarına Yönetici Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği ile sözlü mülakattan vazgeçilerek yeniden Seçme Sınavı yapılmaya başlanmış atamalar yazılı sınava ek olarak değerlendirme formu toplam puanı üzerinden gerçekleştirilmiştir. 28.02.2013 tarihli ve 28573 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan MEB Eğitim Kurumları Yönetici Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği ile yazılı sınava ek olarak sözlü sınav şartı tekrar getirilmiştir. Günümüzde MEB Eğitim Kurumları Yönetici Görevlendirme Yönetmeliği (21.06.2018) doğrultusunda yazılı sınav puanının %80 yazılı sınav puanı ve %20 sözlü sınav puanını esas alınarak yönetici görevlendirmeleri gerçekleştirilmektedir.

Mevzuatların karşılaştırıldığı bölümlerde görüleceği gibi ortalama olarak 3 yılda bir yeni yönetmelik yayımlanarak eğitim kurumlarına yönetici atama kriterlerinin sürekli değiştirildiği görülmüştür. Bu durum, eğitim yöneticilerinin bundan sonraki dönemde kariyerlerin nasıl planlayacaklarına ilişkin belirsizliği de beraberinde getirmektedir.

Eğitim yöneticileriyle ilgili son gelişme olarak MEB, 2022 yılının sonuna kadar tamamlanması planlanan 2023 Eğitim Vizyonu Belgesi’nde (URL2) okul yöneticileri ile ilgili önümüzdeki 3 yıllık dönemde hayata geçirilmesi planlanan;

- Eğitim yöneticilerimizin üzerindeki bürokratik iş yükü azaltılacak,
- Yükseköğretim Kuruluyla iş birliği yapılarak çağdaş bir yaklaşımla okul yöneticilerinin mesleki gelişimleri sağlanarak lisansüstü eğitim düzeyinde yapılması planlanacak,
- Eğitim kurumu yöneticilerinin göreve getirilmeleri, görevde yükselme, çalışma koşulları, özlük hakları vb. diğer hususları esas alan “Öğretmenlik Meslek Kanunu” çıkarılmasına ilişkin hazırlık çalışmaları yürütülecek,

- Profesyonel bir uzmanlık alanı olarak okul yöneticiliği düzenlenerek kariyer basamağı şeklinde yapılandırılacak,
- Okul yöneticiliğine görevlendirmede, yeterliliklere dayalı yazılı sınav uygulaması ifade edilmektedir (URL2).

1.1. Çalışmanın Önemi

1971 yılından günümüze dek yönetici görevlendirme ve atama ile ilgili 2 yönerge, 16 ayrı yönetmelik ve bu yönetmeliklere ait 20 yönetmelik değişikliği yayınlanmıştır. Bu mevzuatlarda ve yapılan revizelerde atanma şartları için değişik ölçütler ve yöntemler belirlenmiştir.

Eğitim kurumu yöneticiliğine atanma kriterlerini belirleyen atama mevzuatları incelenerek öne çıkan özellikler karşılaştırmalı olarak tartışılmıştır.

Çalışma, okul müdürlerinin görevlendirilmesine yönelik tarihsel bir bakış açısı sunmayı hedeflemektedir.

1.2. Yöntem ve Veri

Bu çalışmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın verileri mevzuatlar ve ekindeki yönetici değerlendirme formları verilerinin analizine ilişkin bilgiler sunulmaktadır. Araştırmaya konu edilen dokümanlar, 06.05.1985 ve 24.03.1986 sayılı Tebliğler Dergisi (URL3), 06.09.1971, 28.09.1978, 05.10.1990, 07.06.1993, 27.09.1995, 23.09.1998, 11.01.2004, 13.04.2007, 24.04.2008, 13.08.2009, 28.02.2013, 04.08.2013, 10.06.2014, 06.10.2015, 22.04.2017 ve 21.06.2018 tarihlerinde Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelikler ve yönetmelik değişiklikleriyle bunların ekinde yer alan okul müdürü değerlendirme formlarıdır (URL4). Adı geçen yönerge ve yönetmeliklere internet üzerinden Tebliğler Dergisi ve Resmî Gazete’nin ilgili sayılarına ulaşılmıştır. Araştırma ile okul müdürü değerlendirme kriterleri 1971-2018 yıllarında uygulamadaki yönetici atama ve görevlendirmeye ilişkin dokümanlarda karşılaştırılmıştır. Bu amaçla okul müdürü değerlendirme formunda yer alan eser, yayım araştırma, eğitim durumu, alınan ödül ve cezalar, geriye dönük üç yıllık sicil notu, yapılan başarılı çalışmalar karşılaştırılarak yorumlanmıştır. İlk olarak mevzuatlar analiz edilmiş ve değerlendirme kriterleri karşılaştırılarak yorumlanmıştır.

2. TÜRKİYE’DE OKUL YÖNETİCİSİ SEÇME VE YETİŞTİRME UYGULAMALARININ TARİHİ GELİŞİMİ

2.1. Eğitim Politikaları İncelemesi

22.03.1926 tarihinde Maarif Teşkilatı’nın kurulması (URL5) ve günümüze gelen Millî Eğitim Bakanlığı ve Talim Terbiye Kurumlarının mevcudiyeti ile bugünkü eğitim sistemi ana çizgileri şekillenmiştir. Eğitim kurumlarına yönetici seçilmesi ve yetiştirilmesi MEB Şuraları, YÖK’ün kuruluşu ve aldığı kararlar, zaman içinde çıkarılan yasa ve yönetmeliklerle belirlenmiştir.

Meslekte deneyimli, başarı göstermiş, eğitim liderliği kabiliyeti olan, yapılan sınavları başarıyla geçmiş ilköğretmenleri Gazi Eğitim Enstitüsünde 1927-28 öğretim yılında açılan pedagoji bölümüne alınmışlardır. Mesleki bilgi, eğitim yöneticiliği ve müfettişlik konularında gerekli bilgiler yetiştirilen adaylara verilmiştir. 1970 yılına dek MEB’de yöneticilerin büyük çoğunluğu pedagoji bölümü mezunuyken; ilerleyen süreçte siyasi tercihler, deneyim, muvaffakiyet ve kabiliyet kriterlerinin yerini almıştır (Tekışık, 1993, s.2-3.).

Ülkemizde eğitim kurumu yöneticilerinin yetiştirilme, göreve getirilmeleri ile ilgili ilk resmi düzenlemelere bakıldığında; 1953 tarihinde Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü kurulması, ülkemizde kamu idaresinin alt dalı olarak eğitim yönetiminin ele alındığını gösterdiği söylenebilir. Aynı bir çalışma olarak 1962 tarihli Merkezi Hükümet Teşkilatı Araştırma Projesi araştırması sonucunda eğitim kurumu yöneticilerinin uzmanlık alanı

kapsamına alınması ifade edilmiş, eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi için lisans düzeyinde programlar açılması gerektiği önerisi getirilmiştir (Cemaloğlu, 2005).

7. Milli Eğitim Şurası'nın (5-15 Şubat 1962) eğitim yöneticilerinin eğitilmesine dönük önerileri üzerine Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi ilk olarak açılmıştır. 1965-1966 eğitim-öğretim yılında eğitime başlamış olan bu fakültede, Eğitim Ekonomisi Planlaması Bilim Dalı (EYTEP) ve Eğitim Yönetimi ve Teftişi Bilim Dalı kurulmuştur (URL1). Sonra başka üniversitelerde de bu fakülteler açılmıştır ancak 1997'de YÖK tarafından alınan karar ile fakültelerin bu alanları öğretime devam etmemiş yalnızca master ve üstü seviyelerinde eğitime devam etmişlerdir. Bu uygulama günümüzde halen devam etmektedir.

2.2. Atama Mevzuatları İncelemesi

Okul niteliğinin arttırılmasında okul müdürlerinin seçiminin önemi büyüktür. Bu sebeple okul müdürlerinin belirlenmesinde yönetici değerlendirme kriterleri önemlidir. Ülkemizde ilk olarak, 6 Haziran 1971 tarihli 13948 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan İlköğretim Yöneticiliklerine Atama, Bunların Yer Değiştirmeleri ve Görevden Alınmalarına Dair Yönetmeliği'ne göre öğretmenler belirli şartları taşımaları ve başvurmaları halinde anaokulu, ilkokul ve bazı özel eğitim okullarına müdür olarak atanabileceklerdir. Sonrasında 28 Eylül 1978 Tarihli ve 16418 Sayılı İlköğretim Yöneticiliklerine Atama, Bunların Yer Değiştirmeleri ve Görevden Alınmalarına Dair Yönetmelik yayınlanmış ve önceki yönetmelikle büyük ölçüde benzerlikler göstermektedir.

06.05.1985 tarihli Okul Yöneticiliklerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönergesi (06.05. 1985 tarihli Tebliğler Dergisi, sayı 2187) ve 24.03.1986'da Taşra Teşkilatı Yöneticiliklerinin Atama ve Görevden Alınmaları Yönergesi'yle devam etmiş (24.03.1986 tarihli Tebliğler Dergisi, sayı 2207), 05.10.1990 tarihli "MEB Okul Yöneticilerinin Nitelikleriyle Atama Yönetmeliği", 07.06.1993 tarihli ve 21600 sayılı Resmi Gazete yayımlı MEB Eğitim Kurumu Yöneticilerinin Atama Yönetmeliği ve sonrasında 27.09. 1995 tarihli MEB Okul Yöneticisi Atama Yönetmeliği yayınlanmıştır.

MEB geçmişteki uygulamalardan daha farklı şekilde; 23 Eylül 1998 tarih ve 23742 Sayılı Resmi Gazete'de yayınladığı MEB Eğitim Kurumları Yöneticileri Atama ve Yer Değiştirmeleri Yönetmeliği'yle, eğitim kurumu yöneticilerinin yöneticilik öncesinde bu alanda eğitimi almalarının kanuni çerçevesini oluşturmuştur. Buna göre eğitim kurumu yöneticisi olarak görevlendirileceklerin yazılı sınavda başarı gösterenler içinden seçilmesi esastır. Mevzuatın belirlediği şartları taşıyan yönetici adayları yazılı sınava katılırlar. Yazılı sınavda başarılı olan yönetici adayları asgari 120 saatlik yöneticileri yetiştirme kursuna alınrlar.

Resmi Gazete'nin 23.09.1998 tarihli, 23472 sayılı MEB'e bağlı Eğitim Kurumları Yöneticileri Atama ve Yer Değiştirilmesi Yönetmeliği'yle yönetici adayları sınavlara katılmış, yeterli puanı olanlar 120 saat hizmet içi eğitim programı sonrası beş sene boyunca geçerliliği olacak yönetici belgesi almışlardır (Balcı, 2008).

11 Ocak 2004 tarih ve 25343 sayılı "Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği" sonrasında okul yöneticilerinin atanmasında yazılı seçme sınavı ve 120 saatlik yetiştirme programı kaldırılmıştır.

Eğitim kurumlarına yöneticilerin atanmalarıyla ilgili mevzuat değişiklikleri 2004 yılının devamında da sürdürülmüştür. Resmi Gazete'nin 13.04.2007, 24.04.2008, 13.08.2009, 28.02.2013, 04.08.2013, 10.06.2014, 06.10.2015, 22.04.2017 tarihlerinde yayımlanan yönetmeliklerde farklı kriter ve yöntemler esas alınmıştır. Örneğin 13.04.2007 tarihli yönetmelikte üst makamlara %100 takdir yetkisi verilmiştir. 04.08.2013 tarihli yönetmelik hiçbir şekilde uygulanmamıştır.

Eğitim kurumu yöneticileri, 2014 yılından sonra yayımlanan mevzuatlardaki hüküm gereği dört yıllığına göreve getirilmektedirler. Çalışılan kurumda aynı görevde çalışma süresi en fazla sekiz yıldır. Bu süreyi tamamlayan yöneticinin görevi belirtildiği şekilde sona erer. Eğitim kurumu yöneticisinin atanmasına göreve getirilmesine ilişkin bir diğer madde ise yönetici adaylarının okul yöneticiliği görevine 2014'ten önce "asaleten"; 2014 yılı yönetmeliği sonrasında "görevlendirme" ile aynı okulda 4 veya 8 yıllığına getirilmesidir.

2.3. Okul Yöneticilerinin Seçilmesinde Günümüzdeki Uygulama

Günümüzde ise en son Resmi Gazete'de 21.06.2018 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren ve 02.09.2019 tarihinde revize edilen MEB Eğitim Kurumları Yönetici Görevlendirme Yönetmeliği ile okul yöneticiliğinde görevlendirilebilmesi için yükseköğretimden mezun, öğretmen olarak görev yapan, görevlendirileceği okul ile aynı kademedeki okullardan birine öğretmen olarak atanabilecek yeterliliktekilerin, yazılı sınav başvurusunun son günü esas alınarak, geriye dönük dört yılda soruşturma neticesinde okul yöneticiliğinden alınmamış ve genel şartları yanında MEB veya Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezinin (ÖSYM) yapacağı çoktan seçmeli testle 60 ve üzerinde alınan puanlar yeterli sayılarak puan üstünlüğüne göre ihtiyacın 3 katı yönetici adayı sözlü sınava çağrılarak, yazılı değerlendirmesinin %80'inin ve mülakatın %20'si değerlendirildikten sonra 4 yıllığına okul müdürü görevlendirmesi yapılmakta ve bu sürenin sonunda düzenlenen yönetici değerlendirme formu toplam puanı üzerinden tercihlere göre kendi okulunda 4 yıl daha veya diğer eğitim kurumlarında görev yapmaktadırlar.

3. OKULLARA YÖNETİCİ ATAMA MEVZUATLARININ BENZERLİKLERİ VE FARKLILIKLARI

Tablo 1. Yıllara Göre Yönetici Atama Yönetmeliğindeki Değişiklikleri

Yönetmelik Tarihi	Yönetim Kademesi	Yöneticilik Deneyimi	Hizmet İçi Eğitim	Olumlu Sicil	Özel Koşullar	Tercih Nedenleri	Atama Yöntemi
06.09.1971		✓	✓	✓	1. Anaokulu ve ilkokul müdürlükleri için, en az 2 yıl ve üzeri öğretmenlik veya 1 yıl müdür yardımcılığı yapmak,	* Ödül almış olmak / Olumlu sicil * Yazma/ Çeviri eseri olmak. * Hizmet içi eğitim * Yabancı dil bilme * Mesleki kıdem	1. Değerlendirme formu 2. En yüksek puanlı yönetici adayından munasip olanı milli eğitim müdürünün inhası, Valiliğin onayıyla görevlendirilir.
28.09.1978		✓	✓	✓	1. Anaokulu ve ilkokul müdürlükleri için, en az 5 yıl ve üzeri öğretmenlik veya 2 yıl müdür yardımcılığı yapmak,	* Ödül almış olmak * Olumlu sicil * Öğrenim durumu * Mesleki kıdem * Hizmet içi Eğitim (yöneticilik kursları)	1. Değerlendirme formu, 2. İl milli eğitim müdürü takdir puanı 3. En yüksek puanlı iki yönetici adayın dan Munasip olanı Millî Eğitim Müdürü önerisi, Valiliğin Onayıyla.
06.05.1985 (Yönerge)		✓	✓	✓	1. A tipi okul: 5 yılı yönetimde 10 yıl hizmet; en az 35 yaş 2. B tipi okul: 3 yılı yönetimde 8 yıl hizmet; en az 30 yaş 3. C tipi okul: 1 yılı yönetimde 5 yıl hizmet; en az 25 yaş.	1. Takdir/teşekkür almak 2. Yüksek lisans/doktora 3. Branş uygunluğu 4. Yöneticilik alanında öğrenim görmüş olmak/ya da en az 4 ay süreli kurs 5. Yayınlanmış eser	1. I. sicil amirince doldurulan değerlendirme formu 2. Değerlendirme komisyonu (A tipi okullar için mülakat) 3. İl MEM/birim amirinin teklifi ile valilik/bakanlık ataması

Tablo 1. Yıllara Göre Yönetici Atama Yönetmeliğindeki Değişiklikleri (Devamı)

Yönetmelik Tarihi	Yönetim Kademesi	Yöneticilik Deneyimi	Hizmet İçi Eğitim	Olumlu Sicil	Özel Koşullar	Tercih Nedenleri	Atama Yöntemi
24.03.1986 (Yönerge)		✓	✓	✓	1. A tipi okul: 4 yılı yönetimde 8 yıl hizmet, 2. B tipi okul: 3 yılı yönetimde 6 yıl hizmet, 3. C tipi okul: 1 yılı yönetimde 3 yıl hizmet.	1.Yüksek lisans/doktora 2. Ödül almış olmak. 3. Branş uygunluğu 4. Yöneticilik alanında öğrenim görmüş olmak ya da bu konuda hizmet içi kursu bitirmiş olmak. 5. Yayınlanmış eseri	1. I. sicil amirince doldurulan değerlendirme formu 2. Değerlendirme komisyonu (A tipi okullar için mülakat)
05.10.1990	✓	✓		✓	1. A tipi okul: 6 yılı yönetimde 12 yıl hizmet, 2. B tipi okul: 3 yılı yönetimde 9 yıl hizmet, 3. C tipi okul: 3 yılı yönetimde 6 yıl hizmet, 4. Branş uygunluğu.	1. MEB Akademi Mezunu 2. Yüksek lisans/doktora 3. Teşekkür, takdir, aylıkla ödül almak 4. Yöneticilik alanında eğitim-öğretim görmüş 5. Yayınlanmış eser 6. Yabancı dil	1. Değerlendirme formu 2. Mülakat 3. Vali/Bakanlık ataması
07.06.1993	✓	✓	✓	✓	1. A tipi okul: 4 yılı yönetimde 8 yıl hizmet, 2. B tipi okul: 2 yılı yönetimde 6 yıl hizmet, 3. C tipi okul: 4 yıl hizmet, 4. Branş uygunluğu.	1. Yönetim alanında yüksek lisans/doktora 2. Takdirname/aylıkla ödül almış olmak 3. Yayınlanmış eser 4. Eğitim yönetimi kursu ve seminer görmüş olma 5. Branşının, görevlendirileceği kuruma uygunluğu.	1. Değerlendirme formu 2. En yüksek üç adaydan birinin tercih sebepleri ile İl MEM/birim amirinin teklifi vali/bakanlık ataması.
27.09.1995	✓	✓	✓	✓	1. A tipi okul: 4 yılı yönetimde 8 yıl hizmet, 2. B tipi okul: 3 yılı yönetimde 6 yıl hizmet, 3. C tipi okul: 4 yıl hizmet.	1.Yönetim alanında yüksek lisans/doktora 2. Takdirname/aylıkla ödül almış olmak 3. Yabancı dil (KPDS C seviyesi) 4. Yönetim alanında kurs/seminer.	1.Değerlendirme formu 2.En yüksek iki adaydan birinin tercih sebepleri ile İl MEM/birim amirinin teklifi ilevalilik/bakanlık ataması.
23.09.1998	✓		✓	✓	Değerlendirme sınavı: A tipi okul için 80; B tipi için 75; C tipi için 70 puan almış olmak.	Puan eşitliği halinde öncelik sırası: 1. Lisansüstü eğitim (Eğitim yönetimi, kamu yönetimi, diğer olmak üzere öncelik sırasıyla), 2. KPDS 50 dil puanı, 3. Ödül, 4. Yönetim alanında 120 saat süreli kurs 5. Yayınlanmış eseri olmak.	1. 5 yıl kıdem 2. Seçme Sınavı (En az 70 puan; eğitim yönetimi lisansüstü öğrenim görenler ile TODAİE Kamu Yönetim mezunlarına sınav muafiyeti). 3.120 Saat Eğitim, 4. Değerlendirme Formu 5. İl MEM /birim amirinin teklifi ile vali ataması
11.01.2004	✓	✓		✓	1. C düzeyi okul: Asgari bir yıl müdür yardımcılığı 2. B tipi okul: En az iki yıl müdür yardımcılığı/bir yıl müdür başyardımcılığı- C düzeyi okul müdürlüğü 3. A tipi okul iki yıl B tipi okul müdürlüğü/üç yıl müdür baş yardımcılığı-C düzeyi okul müdürlüğü/dört sene müdür yardımcılığı.	Puan eşitliği halinde öncelik sırası: 1.Lisansüstü öğrenim, 2.Hizmet İçi Eğitim, 3.Yayınlanmış eseri olmak, 4.Yöneticilikteki kıdemi 5. Öğretmenlik kıdemi, 6. Ödül.	1. Değerlendirme Formu 2. Sözlü Sınav
13.04.2007	✓	✓		✓	1. C tipi okul: En az bir yıl yöneticilik yapmak. 2. B tipi okul: Asgari iki sene yöneticilik 3. A düzeyi okul: En az üç yıl yöneticilik yapmak. 4. Eğitim kampüsü: Asgari iki sene A düzeyi okul müdürlüğü yahut toplam beş yıl yöneticilik	-	1.İlçe Müdürlüğü'nün teklifi, İl Müdürlüğü uygun görmesi ile kurum özelliğine göre vali veya valilik teklifi ile bakanlık tarafından atama.

Tablo 1. Yıllara Göre Yönetici Atama Yönetmeliğindeki Değişiklikleri (Devamı)

Yönetmelik Tarihi	Yönetim Kademesi	Yöneticilik Deneyimi	Hizmet İçi Eğitim	Olumlu Sicil	Özel Koşullar	Tercih Nedenleri	Atama Yöntemi
24.04.2008	✓	✓		✓	1. C tipi okul: Asgari bir sene yöneticilik yapmak. 2. B düzeyi okul: Asgari iki sene yöneticilik yapmak. 3. A düzeyi okul: En az üç yıl yöneticilik yapmak.	Puan eşitliği halinde öncelik sırası: 1. Lisansüstü öğrenim, 2. Baş öğretmen, 3. Uzman öğretmen, 4. Yöneticilik kıdemi. 5. Öğretmenlik kıdemi.	Değerlendirme Formu Puanıyla Valilik tarafından (Alt kademe yöneticiliklerde yöneticilik yapmış olma kaydıyla)
13.08.2009	✓	✓		✓	1. Branş uygunluğu 2. C tipi okul: Asgari bir sene eğitim yöneticiliği yapmak. 3. B tipi okul: Asgari iki sene eğitim yöneticiliği yapmak. 4. A tipi okul: En az üç yıl yöneticilik yapmak.	Puan eşitliği halinde öncelik sırası: 1. Lisansüstü öğrenim, 2. Başöğretmen, 3.Uzman öğretmen, 4. Yöneticilikteki hizmet süresi, 5. Öğretmenlikteki hizmet süresi.	1. Seçme Sınavı (En az 60 puan) 2. Değerlendirme Formu Puanı 3. Toplam puan üzerinden atama
28.02.2013					-	Puan eşitliği halinde öncelik sırası: 1. Öğrenim düzeyi, 2.Öğretmenlik kariyer basamağı üstünlüğü 3. Yöneticilikteki hizmet süresi, 4. Öğretmenlikteki hizmet süresi.	1. Yazılı sınav: En az 70 puan (%50) 2. Sözlü Sınav: En az 70 puan (%30) 3. Değerlendirme Formu (%20) 4. İlk üç adaydan biri vali tarafından atanır.
04.08.2013		✓			Müdürlük yazılı sınav için bir sene müdür yardımcılığı, müdür yardımcılığı veya müdür yetkili öğretmenlik şartı.	Puan eşitliği halinde öncelik sırası: 1. Eğitim seviyesi, 2.Öğretmenlik kariyer basamağı üstünlüğü 3. Yöneticilik kıdemi, 4. Öğretmenlikteki kıdemi.	1. Yazılı Sınav: En az 70 puan (%70) 2. Sözlü Mülakat (%30) 3. Değerlendirme Formu Puanı 4. İl Millî Eğitim Müdürü teklifi ile vali ataması
10.06.2014		✓			1. Müdürlük görevi şartı. 2. Asgari iki sene müdür yardımcılığı yapanlar. 3. Kurucu müdür, müdür yardımcılığı ve müdür yetkili öğretmen görevlerinde veya müdür baş yardımcısı olarak asgari üç sene görev yapmış olmak. 4. Şube müdürü ya da üstü görevlerde görev yapmış olmak. 5. Sekiz yıl öğretmenlik yapmış olmak, koşullarından en az birine sahip olmak.	Puan eşitliği halinde öncelik sırası: 1. Değerlendirme formu puanı, 2. Sözlü sınav puanı 3. Yöneticilikteki hizmet süresi, 4. Öğretmenlikteki hizmet süresi.	1. İlk kez Atama: Değerlendirme Formu (%50) + Mülakat: En az 70 puan (%50) 2.Görev Süresinin Uzatılması: Değerlendirme Formu
06.10.2015		✓			1. Müdürlük görevi şartı. 2. Asgari iki sene müdür yardımcılığı yapanlar. 3. Şube müdürü ya da üstü görevlerde çalışmış olma, koşullarından yalnızca biri	Puan eşitliği halinde öncelik sırası: 1. Değerlendirme formu puanı, 2. Sözlü sınav puanı, 3. Yöneticilikteki hizmet süresi, 4. Öğretmenlikteki hizmet süresi.	Değerlendirme formu (%50) + Sözlü sınav (%50)
22.04.2017		✓			1. Müdürlük görev şartı. 2. Kurucu müdürlük, müdür yardımcılığı ve müdür yetkili öğretmenlik görevlerinde asgari bir sene görev şartı. 3.Şube müdürü ya da üstü görevlerde çalışma şartı koşullarından biri	Puan eşitliği halinde öncelik sırası: 1. Değerlendirme formu puanı 2. Sözlü sınav puanı, 3. Yöneticilikteki süresi, 4. Öğretmenlikteki süresi	Değerlendirme formu (%50) + Sözlü sınav (%50)

Tablo 1. Yıllara Göre Yönetici Atama Yönetmeliğindeki Değişiklikleri (Devamı)

Yönetmelik Tarihi	Yönetim Kademesi	Yöneticilik Deneyimi	Hizmet İçi Eğitim	Olumlu Sicil	Özel Koşullar	Tercih Nedenleri	Atama Yöntemi
21.06.2018		✓			<ol style="list-style-type: none"> 1. Müdürlük görev şartı. 2. Kurucu müdürlük, müdür yardımcılığı ve müdür yetkili öğretmenlik görevlerinde asgari bir sene görev şartı. 3. Şube müdürü ya da üstü görevlerde çalışma şartı koşullarından biri. 	<p>Puan eşitliği halinde öncelik sırası:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Yazılı puanı, 2. Sözlü sınav puanı 3. Yönetim alanında doktora/yüksek lisans 	<ol style="list-style-type: none"> 1. İlk kez Atama Yazılı sınav: En az 60 puan (%80) + Mülakat:(%20) 2. Görev Süresinin Uzatılması: Değerlendirme Formu

Kaynak: URL4

6 Haziran 1971, 28 Eylül 1978 yönetmelikleri düzenlenecek değerlendirme formuna göre en çok puan alan iki adaydan uygun görülenin Milli Eğitim Müdürünün teklifi ile atanması şeklindedir. Bu iki yönetmelik ortaöğretim okullarını kapsamamakta ve çok kısıtlı olarak anaokulu, ilkokul ve bazı özel eğitim okullarının yönetici atamasını düzenlemektedir. 1985 ve 1986 yönergelerinde yönetici adaylarının öncelikle birinci sicil amirleri tarafından değerlendirildikleri, sonrasında ise değerlendirme komisyonları tarafından belirlenen ölçütlere göre değerlendirildikleri görülmektedir. Burada sicil amirince doldurulan değerlendirme formunun yönetici atamalarında tamamen belirleyici olması ve yönergede yer alan “tercihen atama” (keyfiyet) ibareleri de mevzuatın etkisizliğini göstermektedir.

1990 tarihli yönetmelikte okul yöneticisi olabilmek için öğretmenlik kıdemi ve müdür yardımcılığı şartı bulunurken 1993 ve 1995 yıllarında bu süreler azaltılmıştır. Belirtilen koşullara bağlı MEB Akademi mezunu olmak, yönetim alanında yüksek lisanslı, maaş ödülü, takdir, teşekkür belgesi ve yabancı dil sertifikası gibi özellikler tercih nedenleri arasında yer almıştır. Yönetici adaylarının başvurularını neticelendirmek için komisyon kurularak, yönetici değerlendirme formunda yer alan kriterlere göre en yüksek puanlı üç yönetici adayının, üst yetkili amire sunulurken, bu yönetici adaylarından bir tanesinin yetkili amirce eğitim kurumu yöneticisi olarak göreve getirilmesi öngörülmektedir. 1990, 1993 ve 1995 yıllarında çıkarılan yönetmelikler büyük oranda benzer özellikler taşımaktadır (Aslanargun, 2011).

İlk defa 23.09.1998 tarihli “MEB Kurumlarda Yönetici Atama- Yer Değiştirme Yönetmeliği” ile eğitim kurumu yöneticileri belirlenmesinde yazılı sınav uygulamasına ve hizmet içi eğitimden geçme koşulu getirilmiştir. Yazılı sınavda 70 puan sınırını geçip hizmet içi eğitim alan adayların, eğitim sonunda yazılı sınavda alacak değerlendirme puanına göre okullara yönetici olmaları öngörülmüştür. 5 yıl öğretmenlik tecrübesi yazılı sınava girebilmek için yeterli olup sınavda başarılı olanların en az 120 saat hizmet içi eğitim alarak başarı göstermeleri şartı bulunmaktadır. Ancak, eğitim yönetimi alanında lisans ya da yüksek lisans eğitimi veya TODAİE Kamu Yönetimi Lisans Üstü Uzmanlık Programını bitirenler meslekte asgari beş sene çalışmış olanların, yazılı sınava girmeden tercih edecekleri okul türünde hizmet içi eğitim programına katılacakları ifade edilmektedir. Hizmet içi eğitim programının, MEB yöneticilerinden oluşacak değerlendirme komisyonu yönetiminde veya MEB ile üniversite iş birliğiyle hazırlanacak bir program dahilinde kredilendirilerek lisansüstü eğitime esas olacak şekilde düzenlenebileceği belirtilmiştir.

Seçme sınavı ve hizmet içi eğitim Resmî Gazete'nin 11.01.2004 tarihinde yayınlanan MEB Eğitim Kurumları Yöneticileri Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'yle kaldırılmış, başvuran müdür yardımcılarını içinden kıdeme bağlı yönetici değerlendirme formuna göre gerçekleştirilecek mülakat neticesine göre görevlendirilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu yıldan sonra hazırlanan, Resmî Gazete'nin 13.04.2007 tarihinde yayınlanan MEB Eğitim Kurumları Yönetici Atama Yönetmeliği ile herhangi bir duyuru ve başvuru olmaksızın idareye dilediğini istediği yere atama serbestliği yetkisi verilmiştir.

26856 sayılı 24.04.2008 tarihli Resmî Gazete'de yayınlanan MEB Eğitim Kurumları Yöneticileri Yönetmeliği'yle her tür ve kademedeki okullara yönetici atama yetkisi valiliklere verilmiştir ancak yönetmeliğin yürütmesini idare mahkemesi durdurmuştur.

Resmi Gazete'nin 13.08.2009 tarihli "Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği" ile seçme sınavı getirilmiş yönetici atamalarını seçme sınavı ve Yönetici Değerlendirme Formu ile gerçekleştirmiştir.

Resmi Gazete'nin 04.08.2013 tarihli ve 2008 tarihli MEB Eğitim Kurumları Yöneticileri Atama-Yer Değiştirme Yönetmeliği ile sözlü mülakatta başarılı olma şartını getirdiğinden objektif seçme ölçütü olan yazılı sınav bu yönetmelikle tekrar hükümsüz kalmıştır.

Resmi Gazete'nin 10.06.2014 tarihli MEB Eğitim Kurumları Yönetici Görevlendirme Yönetmeliği ile yazılı sınav şartı olmadan oluşturulacak komisyonun yapacağı mülakat değerlendirmesine göre il müdürü teklifi ve vali tasdiğiyle okul yöneticiliğine atanma şartı getirilmiştir.

Resmi Gazete'nin 06.10.2015 tarihli ve 29494 sayılı ve 22.04.2017 tarihli MEB Bakanlığı Eğitim Kurumları Yönetici Görevlendirme Yönetmeliği ile de bir önceki yönetmeliğe benzer olarak Değerlendirme formu ve Sözlü sınav ile okul yöneticisi atamasını esas almıştır.

Günümüzde 21.06.2018 tarihinde yayınlanan MEB Kurumları Yönetici Görevlendirme Yönetmeliği ile okul yöneticileri göreve getirilmektedir. Bu yönetmelikle yazılı sınav tekrar getirilmiş ve yazılı puanının %80'i ile mülakatın %20'si değerlendirilerek yönetici görevlendirmeleri gerçekleştirilmektedir.

Yöneticiler eğitim kurumlarında aynı okulda 4 veya 8 yıllığına görevlendirilmektedir. Bu sürelerin sonunda aşağıdaki çizelgede verilen yönetici değerlendirme formuna göre elde edilen toplam puan üzerinden puan üstünlüğüne göre tercih edilen okullara yer değişikliği yapılarak görevlendirmeleri yapılmaktadır.

Tablo 2. Yönetici Değerlendirme Formu

		Puan
Eğitimler	Ön lisans veya lisans eğitiminin her bir yılı için (En fazla 4 yıl)	1
	Diğer alanlarda yüksek lisans (Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans hariç)	2
	Yönetim alanında yüksek lisans	3
	Diğer alanlarda doktora	4
	Yönetim alanında doktora	5
Ödüller	Teşekkür Belgesi veya Başarı Belgesi (En fazla 1 adet)	1
	Takdir Belgesi veya Üstün Başarı Belgesi (En fazla 1 adet)	2
	Aylıkla Ödül (En fazla 1 adet)	3
	Ödül (En fazla 1 adet)	4
Cezalar	Her bir kınama cezası için (Affa uğramış olanlar hariç)	-1
	Her bir aylıktan kesme veya maaş kesilmesi cezası için (Affa uğramış olanlar hariç)	-3
	Her bir kademe ilerlemesinin durdurulması, kıdem indirilmesi ve derece indirilmesi cezası için (Affa uğramış olanlar hariç)	-5
Ödüller	Kurucu müdür, müdür yardımcılığı ve müdür yetkili öğretmenlikte geçen her bir yıl için (Dört yıldan fazla olan kısımları bakımından öngörülen puanın yarısı)	0.48
	Müdür başyardımcılığında geçen her bir yıl için (Dört yıldan fazla olan kısımları bakımından öngörülen puanın yarısı verilecektir.)	0.60
	Müdürlükte ve geçen her bir yıl için (Dört yıldan fazla olan kısmın yarısı verilir)	0.72

Kaynak: URL4

4. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

6 Eylül 1971 tarihli ve 13948 sayılı “İlköğretim Yöneticiliklerine Atanma, Bunların Yer Değiştirmeleri ve Görevden Alınmalarına Dair Yönetmelik” ile başlayan bir uygulamanın, 2018 yılına kadar süregelen süreç ile ilgili sorunları çözmek için yaklaşık 19 yeni yönetmelik ve bir o kadar da yönetmelik değişikliği çıkarılmış olması, eğitim yöneticiliğine atamaya ilişkin net kararlar alınmadığını ve standart oluşturulmadığının göstergesi sayılabilir.

Geçmişten bugüne yönetmeliklerle birlikte yayınlanan yönetici değerlendirme formlarında yer alan ödüller için değerlendirme puanlamasının yapılması uygulamasının eleştiri aldığı gözlenmektedir. Sonuç olarak ödüllerin değerlendirilmesinin taraflı olarak verildiği ve görevlendirmeye olan etkisinin zayıflatılması gerektiği ile ilgili endişelerin yaşandığı çalışmalarda ortaya konmuştur (Özmen ve Kömürlü, 2010; Demirtaş ve Özer, 2014). Demir ve Pınar’ın (2013), eğitim kurumu yöneticileriyle yaptıkları araştırmada ödüllerin “arkadaş–yakınlık durumuna” göre verildiği, hakkaniyetli bir dağıtım olmadığı ve haksızlığa sebebiyet verdiğini savunmuşlardır. Sonuçta bu ödüllerin verilmesinde hakkaniyetli olunmaması ve şahsi uygulamalar, yöneticilerin seçilme ve atanmasına gölge düşürmektedir (Demirtaş ve Özer, 2014).

Her yıl üst amirlerce dağıtılan bu ödüller için herhangi bir somut ölçüt bulunmamaktadır, şu andaki uygulamada 4 ve 8 yılının dolduran eğitim yöneticilerinin yer değişiklikleri 02.09.2019 tarihli ve 30681 sayılı Resmi Gazete’de yer alan MEB Eğitim Kurumları Yönetici Görevlendirme Yönetmeliği ekinde yer alan Yönetici Değerlendirme Formuna göre gerçekleştirilmektedir ve burada ödüller yönetici görev yeri değişikliğinde kritik öneme sahiptir.

Keyfiyetten uzak olarak net değerlendirme ölçütleri olan, yer değiştirme değerlendirmesindeki ağırlığı akademik çalışmaya verilen puana kıyasla daha azaltılmış ödül sistemi uygulamasına geçilmesi halinde haksız rekabet sorunu giderebilecektir.

Mevcut eğitim düzenimizde eğitim yöneticisinin profesyonelleşerek kurumsallaşmasındaki en büyük engel, öğretmenle eğitim yöneticisinin görev tanımlarının karıştırılmasıdır. Hem öğretmen hem de yönetici tipinin doğarak öğretmenlik yapan kişinin iki ayrı sistemi oynamasına” sebebiyet vermiştir (Bursalıoğlu, 2002, s. 15).

Yüksek düzeyde önem arz eden eğitim sisteminin başarısını arttırmak tesadüflere bırakılmamalıdır. Başarı, sistemi işletecek eğitim liderlerinin nitelikli eğitimi, hakkaniyetli seçimi ve elverişli koşulların sağlanmasıyla gerçekleşebilir (İlgar, 2005, s. 18).

MEB açıkladığı 2023 Eğitim Vizyon Belgesi’nde; okul yöneticilerinin hiyerarşik kariyer uzmanlık alanlarının yapılandırılacağı, yüksek lisans düzeyinde mesleki uzmanlık bölümlerinin açılarak eğitim kurumu yöneticilerinin genel ve alana yönelik becerilerinin iyileştirileceği ayrıca önümüzdeki 3 yıllık dönemde eğitim liderliğinde meslektaşarak görevde yükselme basamağı olacak şekilde yapılandırılması planlanmaktadır denilmektedir.

2023 Eğitim Vizyon Belgesi’nin uygulamaya geçmesi halinde verilebilecek nitelikli mesleki uzmanlık programlarını başarıyla tamamlayan okul müdürleri, kariyer sahibi, okul yöneticiliğini profesyonel meslek olarak benimseyerek okulları etkili bir şekilde yönetebilme imkanı bulabileceklerdir.

KAYNAKÇA

Aslanargun, E. (2011). Türkiye’de Okul Yönetimi ve Atama Yönetmelikleri. *e-Journal of New World Sciences Academy*, 6(4), 2646-2649.

Balcı, A. (2008). Türkiye’de Eğitim Yönetiminin Bilimleşme Düzeyi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, (54), 181-209.

- Bursalıoğlu, Z. (2002). *Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Cemaloğlu, N. (2005). Türkiye'de Okul Yöneticisi Yetiştirme ve İstihdamı: Var Olan Durum, Gelecekteki Olası Gelişmeler ve Sorunlar. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(2), 249-274.
- Demir, S. B. ve Pınar, M. A. (2013). 2011 Yılı Yönetici Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeği'nin İçeriğine ve Puanlama Ölçütlerine İlişkin Yönetici Görüşlerinin İncelenmesi. *Electronic Turkish Studies*, 8(6), 123-143.
- Demirtaş, H. ve Özer, N. (2014). Okul Müdürlerinin Bakış Açısıyla Okul Müdürlüğü. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(1), 1-24.
- İlgar, L. (2005). *Eğitim Yönetimi, Okul Yönetimi, Sınıf Yönetimi*. (3. Baskı). İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Özmen, F. ve Kömürlü, F. (2010). Eğitim Örgütlerine Yönetici Seçme ve Atamada Yaşanan Sorunlar ve Yönetici Görüşleri Temelinde Çözüm Önerileri. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 2(1), 25-33.
- Tekışık, H. H. (1993). Eğitimde yöneticilik sorunu ve Millî Eğitim Akademisi. *Çağdaş Eğitim*, 18(192), 1-5.
- URL 1 Ankara Üniversitesi Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı Tarihçe. <http://eyp.education.ankara.edu.tr/tarihce/>, Erişim: 12.01.2021.
- URL 2 Eğitim Bakanlığı 2023 Eğitim Vizyonu, <http://2023vizyonu.meb.gov.tr/>, Erişim: 12.01.2021
- URL 3 Tebliğler Dergisi, <http://tebligler.meb.gov.tr/index.php/tuem-sayilar>, Erişim: 13.01.2021
- URL 4 T.C. Cumhurbaşkanlığı Resmi Gazete, <https://www.resmigazete.gov.tr/>, Erişim: 13.01.2021
- URL 5 Maarif Teşkilatına Dair Kanun (1926), <https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/kanunlarkararlar/kanuntbmmc004/kanuntbmmc004/kanuntbmmc00400789.pdf>, Erişim: 12.01.2021